

POROČILO O KULTURNEM DNEVU (Začetki slovenske književnosti na Dolenjskem)

V sredo, 5. oktobra, smo se učenci, ki letos zapuščamo osnovno šolo, odpravili na ekskurzijo z naslovom *Začetki slovenske književnosti na Dolenjskem*. Vsi rahlo zaspani smo se že nekaj minut čez sedmo uro zjutraj zbrali pred šolo in prevzeli malico. Odšli smo do parkirišča, kjer nas je že čakal avtobus. Odpeljali smo se do Ljubljane, kjer se nam je pridružila vodička.

Pot nas je najprej popeljala v občino Velike Lašče, natančneje v Rašico. V rojstnem kraju Primoža Trubarja, "očeta vseh Slovencev in slovenskega knjižnega jezika", je bilo v zraku čutiti ponos in spoštovanje. Njegova rojstna hiša sicer ni več ohranjena, zato pa smo si ogledali njegovo spominsko sobo, mlin, žago in gospodarsko poslopje, podobno originalu. V spominski sobi smo imeli najprej zanimivo predavanje o Primožu Trubarju in obdobju reformacije, potem pa smo si ogledali še replike 31 njegovih knjig in njegov doprni kip ter si s sten prebrali zapise iz njegovih knjig, v okenskih vitražih pa smo lahko občudovali barvite portrete njegovih sodobnikov. Sledil je sprehod skozi mlin in žago, ki zgovorno pričata o nekdanjem življenju mlinarjev tod okoli.

Po končanem ogledu smo imeli malico. Hitro smo pojedli, nato pa odšli v Trubarjevo čitalnico, kjer smo imeli delavnico. Vsak je izdelal svojo miniaturno knjigo po pravih knjigoveških postopkih. Hkrati s postopkom izdelave knjig smo spoznavali tudi bogato in zanimivo dolenjsko narečje in tudi mi smo po koncu delavnice že malo zavijali "*po dolejnsko*".

Vsak s svojo knjigo smo se spet povzpeli na avtobus. Z njim smo se odpeljali do bližnjega gradu Turjak. Ker ni povsem dostopen z avtobusom, smo del poti opravili kar peš in kot višnjanski polži lepo počasi prispeli do vznožja gradu. Tam smo si ogledali njegovo zunanost, vodička pa nam je o njem povedala veliko zanimivih stvari.

Pot nas je potem vodila na Muljavo, v kraj Desetega brata. Najprej smo si ogledali film o Jurčičevi domačiji, ki je eden redkih primerov muzeja na prostem pri nas, potem pa smo si stvari tudi ogledali. Zanimiva se nam je zdela zlasti Krjavljeva kočica, ki je primer domovanja najrevnejših prebivalcev, tako imenovanih bajtarjev. Sledila je še zadnja, precej razigrana skupna fotografija in že smo morali pohiteti, saj nas je čas že pošteno priganjal.

Na avtobusu smo, kot že poprej za Trubarja, izpolnili tudi učne liste za Josipa Jurčiča in se s prijaznim aplavzom poslovili od vodičke, ki nas je vodila skozi kulturni dan. Nato smo ali malo zadremali ali pa smo s sosedom še enkrat obnovili celoten dan.

Lepo je bilo spoznavati slovensko kulturo in z veseljem se odpravljamo na dneve, kjer se učimo tudi o sebi, o svojih prednikih, domovini in jeziku. Vesela sem, da v šoli spoznavamo ljudi, ki so z lepim in gibčnim slovenskim jezikom ubesedili bogata literarna dela in pokazali, da tudi Slovenci spadamo med evropske kulturno razvite narode.